

עפ"ת (באר-שבע) 74448-08-25 - עאמר אבו חמאד נ' מדינת ישראל פרקליטות מחוז דרום פלילי

עפ"ת (באר-שבע) 74448-08-25 - עאמר אבו חמאד ע"י נ' מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז דרום פלילימחוזי
באר-שבע

עפ"ת (באר-שבע) 74448-08-25

עאמר אבו חמאד ע"י

ב"כ עו"ד אלמוג אזולאי

נגד

מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז דרום פלילי

בית המשפט המחוזי בבאר-שבע

[12.11.2025]

כבוד השופטת גילת שלו

החלטה ופסק דין

ביום 3.12.24 התקיים דיון בעניינו של המבקש בתיק פל"א 6323-07-23 בבית המשפט לתעבורה בבאר שבע (להלן- התיק העיקרי), בפני כב' השופט ר' בראון. המבקש נכח בדיון והיה מיוצג ע"י עו"ד דרור גרימברג, ובמעמד הדיון הוצג הסדר טיעון בינו לבין המדינה לפיו הוא יודה ויורשע בעבירות שיוחסו לו בתיק זה ובתיק נוסף (תת"ע 6423-08-24), והצדדים יעתרו במשותף להטלת 6 חודשי פסילה, פסילה על תנאי, מאסר על תנאי וקנס. על יסוד האמור, המבקש הורשע בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה כשרשיון הנהיגה פקע וללא ביטוח, ובתיק המצורף בעבירה של נהיגה במהירות; ובהמשך נגזר דינו לעונשים הבאים: 6 חודשי פסילה בפועל, קנס בסך 1,000 ₪ או 2 ימי מאסר תחתיו, 3 חודשי פסילה על תנאי ו-2 חודשי מאסר על תנאי.

ביום 31.12.24, מועד בו היה קבוע למבקש דיון בתיק נוסף (תת"ע 8889-06-24, להלן- התיק הנוסף) בפני אותו מותב, התקיים דיון בתיק העיקרי, בהעדר המבקש, ובו עו"ד גרימברג ביקש לבטל את פסק הדין מיום 3.12.24; ולאחר שבית המשפט נעתר לבקשתו, עתר לצרף את התיק הנוסף, ומסר כי המבקש מודה במיוחס לו בכתיבי האישום. נוכח האמור, הרשיע בית המשפט את המבקש באותן עבירות בהן הורשע ביום 3.12.24 וכן בעבירה של אי ציות לאור אדום ברמזור (העבירה שיוחסה לו בתיק הנוסף), ודן אותו לעונשים הבאים: 6 חודשי פסילה בפועל, קנס בסך 2,500 ₪ או 2 ימי מאסר תחתיו, 3 חודשי פסילה על תנאי ו-2 חודשי מאסר על תנאי.

ביום 28.8.25 הגיש המבקש לבית משפט זה בקשה להארכת מועד לערער על פסק הדין. לטענתו, הוא היה מיוצג על ידי עורך דין עליו סמך, לא הבין את חומרת ההליך או את משמעות ההודאה שבא כוחו מסר בשמו, ורק לאחרונה נחשף לפרטי ההליך במלואם והבין שהודה בדברים שלא עשה; כאשר לאחר שכפר במיוחס לו, בא כוחו אמר לו להודות ושזה יהיה הכי טוב עבורו. עוד ציין, כי רק לאחרונה גילה שביום 31.12.24 ניתן גזר דין נוסף בעניינו באותו תיק, שלא בנוכחותו. לדבריו, לאחר שהתייעץ עם גורם משפטי נוסף הוא מבקש לערער על פסק הדין, כאשר האיחור נובע מתום לב, חוסר הבנה משפטית והסתמכות על ייעוץ משפטי שגוי, וכי הוא הגיש את הבקשה ברגע שהבין את ההשלכות.

לאור טיב הטענות שעלו בבקשה, התבקש עו"ד גרימברג להגיב לדברים; ובתגובתו ציין, כי הוא מייצג עשרות ומאות לקוחות בבתי המשפט השונים לתעבורה, וכי לצערו אינו זוכר את השיח בינו לבין המבקש באותם ימים ועל-כן אינו יכול לאשר או לסתור את טענותיו.

המשיבה בתגובתה התנגדה להארכת המועד, וציינה כי אין בבקשה כל נימוק ממשי המצדיק קבלתה. צוין, כי המבקש נכח בדיון ביום 3.12.24, ולמחרת אף הפקיד תצהיר אובדן רשיון ולמעשה סיים את ריצוי עונשו; ונטען כי מאחר שלא היה הבדל מהותי בין גזר הדין שהוטל על המבקש בנוכחותו ביום 3.12.24 לבין גזר הדין מיום 31.12.24, הרי שחזקה כי עו"ד גרימברג לא פעל בניגוד לטובת המבקש, וכי הסדר הטיעון והעונש ביום 31.12.24 הם על דעת המבקש. עוד נטען, כי אין בבקשה כל הסבר לשיהוי הניכר של כ-6 חודשים בהגשתה, בפרט לאור העובדה כי ההסדר המקורי נעשה על דעתו, הוא הבין את גזר הדין ואף ריצה את עונשו, ובשום שלב לא הבין את ההשלכות או כי גזר הדין ניתן בניגוד לרצונו ולא הגיש ערעור; וכי המבקש לא פירט באילו מעשים הודה מבלי שביצע אותם. על כן נטען, כי המבקש לא עמד בנטל הכבד המוטל עליו כדי להוכיח נסיבות חריגות המצדיקות לאפשר לו לחזור בו מהודאתו.

ביום 22.10.25 הוגש לתיק יפוי כח של עו"ד אלמוג אזולאי, וביום 23.10.25 הגיש הסנגור מסמך שכותרתו "תגובת המבקש", ובו טען כי אין מדובר בכשל בייצוג, אלא בכשל גדול יותר. לטענתו, המבקש כפר במיוחס לו והתיק נקבע להוכחות, אך ביום 2.12.24 עו"ד גרימברג שוחרר מייצוגו לבקשתו, לאחר שמסר כי קיים אי הבנה בינו לבין המבקש, ולמרות זאת ייצג אותו למחרת בדיון בו הוצג הסדר הטיעון. עוד טען הסנגור, כי הדיון מיום 31.12.24 התקיים מבלי שהוגשה בקשה בתיק, וללא סמכות חוקית של בית המשפט, כל זאת בהעדר המבקש, כאשר מדובר בתיק סגור, ולא ניתן היה לבטל את פסק הדין שניתן בנוכחות המבקש ולתת פסק דין חדש בהעדרו, הכולל גם עונש של מאסר מותנה. נוכח האמור, טען ב"כ המבקש כי פסק הדין שניתן ביום 3.12.24 בוטל ע"י בית המשפט קמא עצמו, ופסק הדין מיום 31.12.24 בטל מעיקרו, מאחר שניתן בחוסר סמכות; וגם אם התנהגות המבקש מכעיסה ומקוממת, וחלף זמן מעת מתן גזר הדין, אין בכך כדי לאיין או להכשיר את התנהלות הצדדים במסגרת הדיון מיום 31.12.24. ב"כ המבקש הפנה לפסק הדין בע"פ (מחוזי ב"ש) 7065/05 שם בית המשפט המחוזי ביטל גזר דין, החזיר את הדיון לבית המשפט קמא והורה לו לדון בתיק מתחילתו, לאחר שלא נרשמה הכרעת דין, ככל הנראה בטעות, ולמרות שאין חולק כי היתה הודאה וכי הצדדים טענו לעונש.

ב"כ המבקש עתר אם כן לקבל את הבקשה, לדון בה כבערעור, לקבל את הערעור ולקבוע כי פסק הדין שניתן ביום 31.12.24 בטל מעיקרו.

בהבהרת הסנגור, שהוגשה על פי החלטתו מיום 23.10.25, הובהר כי הוא טוען לביטול שני גזרי הדין, וכי הפגם אינו מתמצה בצירוף התיק הנוסף ביום 31.12.24; ובנוסף הרחיב הסנגור בטיעונים לגבי בטלות ההליך שהתקיים ביום 31.12.24. לגבי השיהוי בהגשת הערעור, ציין הסנגור כי לא מדובר בשיהוי בלתי נסבל, נוכח ההתרחשויות שתוארו; וכי טענת המבקש היא כי האיחור נבע מחוסר הבנה משפטי וייעוץ משפטי שגוי, כאשר אין מדובר בטענה בעלמא, לאור בקשת הסנגור הקודם לשחרור מייצוג.

נוכח כל האמור, נקבע דיון במעמד הצדדים, אליו הוזמן גם עו"ד גרימברג. עו"ד גרימברג בסופו של דבר שוחרר מהתייצבות לדיון לאחר בקשת דחיה שהגיש בשל נסיבות אישיות, ותוך שהבהיר כי הוא מייצג לקוחות רבים ופועל במסירות ובמקצועיות עבור כל אחד מהם, וכי אין לו זכרון ספציפי מתיק זה, כך שהוא לא יכול לאשר או להכחיש את טענות המבקש, ביו היתר לגבי מה שהמבקש טוען שהבין או לא הבין.

בדיון שהתקיים לפניו ביום 5.11.25 חזר ב"כ המערער על טיעונו אך ביקש להוסיף, כי לאחר שעין שוב בפרוטוקול הדיון שהתקיים בפני בית המשפט קמא ביום 3.12.24 הבחין כי נפל פגם נוסף בדיון, שכן לא נכתב כי כתב האישום הוקרא למבקש, ולא נרשמה הודאתו של המבקש בעובדות כתבי האישום, ומיד לאחר הצגת הסדר הטיעון נרשמה הכרעת דין; כל זאת לאחר שהמבקש כבר לאורך כל הדרך בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, ושבא כוחו שוחרר מהייצוג יום קודם לכן בשל חוסר הבנה בינו לבין המבקש. הסנגור אף הוסיף לשאלת בית המשפט, כי הבקשה להארכת מועד לערער הוגשה לאחר שבתיק שנפתח נגד המבקש מאוחר יותר, הוברר לו שבתיק זה הוא הודה והורשע בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, והוא קיבל יעוץ משפטי אחר; כשלטענת המבקש, הוא הבין מעו"ד גרימברג ביום 3.12.24 שהוא לא מודה בעבירה של נהיגה בזמן פסילה.

ב"כ המשיבה טען כבר בתחילת הדיון, כי יש חשיבות לנוכחות של עו"ד גרימברג בדיון כדי להבין מה קרה בדיון מיום 3.12.24 ומה המבקש ידע או הבין. לגופו של עניין טען, כי מפרוטוקול הדיון עולה בבירור כי המבקש הודה בעבירות בהן הורשע, שכן המבקש ועו"ד גרימברג נכחו בדיון בו הוצג ההסדר שכלל גם צירוף תיק, ושמעו את הכרעת הדין במסגרתה נכתב כי היא ניתנה על יסוד "הודאת הנאשם", שמעו וקיבלו את גזר הדין, ובכך הסכימו לאמור בו; כאשר לדבריו "לא יכול להיות מצב שנמצא עורך דין באולם שמייצג לקוחו ויש כלפיו גזר דין והוא מתעלם ואומר שלא יודע אם הוא מודה או לא מודה". עוד הפנה ב"כ המשיבה לכך שלאחר מתן גזר הדין המבקש הפקיד תצהיר, כך שגרסתו כי הוא לא מכיר בהודאה היא גרסה מיתממת. לדבריו, בפרוטוקול נכתב כי במסגרת הצגת ההסדר צוין כי הנאשם יודה במיוחס לו, וגם לאחר מכן ב"כ הצדדים ביקשו לכבד את ההסדר "וחזקה על בית המשפט שאם כתוב בפרוטוקול אז יש הודאה של הנאשם"; ובנוסף איש לא אמר לבית המשפט במהלך הדיון כי הוא לא הודה. עוד טען, כי אין הסבר סביר לשיהוי בהגשת הבקשה, וחזר על הטיעונים שבכתב.

לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי בבקשה על נספחיה, בתגובות שהוגשו, ובתיק בית המשפט קמא, מצאתי כי דין הבקשה להתקבל, ועל כן יש להאריך את המועד להגשת ערעור, ולראות בטיעונים שנשמעו לפניו כטיעונים לערעור גופו. על יסוד הנימוקים שיפורטו להלן, החלטתי לקבל את הערעור. עיון בתיק בית המשפט קמא מעלה, כי בהליך נפלו פגמים רבים שלא ניתן לכנותם אך פגמים פרוצדורליים, אלא מדובר בפגמים היורדים לשורשו של ההליך הפלילי, ואשר אינם מאפשרים להותיר את פסקי הדין שניתנו בעניינו של המבקש בהליך זה על כנם.

ראשית, בדיון שהתקיים ביום 3.12.24 לא נכתבה הודאתו של המבקש בעצמו או באמצעות בא כוחו בעובדות כתב האישום. הודאת נאשם במיוחס לו היא נדבך משמעותי והכרחי בטרם כתיבת הכרעת דין של הרשעה על סמך הודאתו. הודאה צריכה להיות מפורשת. אין מדובר בעניין טכני, ולא ניתן להסיק הודאה באופן משתמע מהנסיבות. במעמד דיון בו מוצג הסדר טיעון או נשמעת הודאה של נאשם בעבירות שיוחסו לו, על בית המשפט לוודא כי הנאשם מודע למיוחס לו בכתב האישום, מבין את תוכנו ומודה בכל המיוחס לו בו; והדבר לא נעשה במקרה זה, לא מפי המבקש ואף לא מפי בא כוחו.

יתרה מכך, במקרה אחר התייחסתי לכך שהגם שמדובר בעבירות שבהן ניתן לדון נאשם שלא בנוכחותו, אם הוא מיוצג וביקש שמשפטו יתנהל שלא בפניו (סעיף 128 לחוק סדר הדין הפלילי), הרי שבמקרה בו הנאשם נוכח בדיון "על הפרוטוקול לשקף זאת, וברירת המחדל היא כי הודאת הנאשם אמורה להשמע מפיו, וכך גם הבנתו את אזהרת בית המשפט בנוגע לאפשרות שלא יקבל את הסדר הטיעון; ולכל הפחות על בית המשפט לשמוע מפי הנאשם כי הוא מאשר את דבריו בא כוחו בעניין זה" (עפ"ת (מחוזי ב"ש) 49149-09-22 אבו עאידה נ' מדינת ישראל (27.11.22)).

אמנם, כפי שטען ב"כ המשיבה, מן הפרוטוקול משתמע כי המבקש הודה בעבירות בהן הורשע, שהרי הוא נכח בדיון, היה מודע להסדר הטיעון, שמע את גזר הדין בו נכתב מהן העבירות בהן הודה והורשע, ולא רק שלא אמר דבר ולא הביע מחאה על כך שלכאורה הורשע בעבירות בהן לא הודה, הוא אף קיים את גזר הדין מיד לאחר מכן, הפקיד את רשיונו וריצה את עונש הפסילה. יתרה מכך, גם בבקשה שלפניי ציין המבקש כי הוא הודה בעצת בא כוחו, וכי לאחר מכן הבין שהודה בדברים שלא עשה.

ואולם, כאמור, הודאה אינה יכולה להשתמע ועליה להנתן באופן מפורש ולבוא לידי ביטוי באופן מפורש בפרוטוקול הדיון.

שנית, גם בדיון שהתקיים ביום 31.12.24 נפל פגם מהותי היורד לשורשו של עניין ומעיד על הליך לא תקין. לא ברור מכח מה נפתח התיק, שבו כאמור כבר ניתן פסק דין כחודש לפני כן, ובתיק אף אין בקשה שמסבירה את קביעת הדיון ביומן בית המשפט ואת קיום הדיון. ניתן להסיק, כי בא כוחו דאז של המבקש, שהגיע לדיון בתיק אחר של המבקש, ביקש להיטיב עם המבקש ולצרף תיק נוסף במסגרת אותו הסדר טיעון שהוצג בתיק העיקרי (למשל כדי לחסוך ממנו צבירת נקודות נוספות בגין התיק הנוסף); ויש להניח גם שהדבר נעשה בידיעת המבקש (שהרי לא סתם הגיע עורך הדין לבית המשפט כדי לייצגו בתיק הנוסף). ואולם, אין באמור כדי להכשיר את הכשלים שנפלו בהליך. לא ברור מכח איזו סמכות הסכים בית המשפט לפתוח תיק סגור, לבטל את גזר הדין שניתן בו, ולתת הכרעת דין וגזר דין חדשים לאחר צירוף תיק נוסף; כאשר מעבר לכך יש לציין כי הדיון התקיים בהעדר המבקש, ולמרות זאת, בניגוד לחוק, הוטל עליו עונש מאסר מותנה.

נוכח כל האמור, ומאחר שהכשלים בניהול ההליך יורדים לשורשו של עניין, מצאתי כי גם אם סביר להניח שגזרי הדין בבית המשפט קמא ניתנו בידיעת המבקש ומרצונו, והגם שהבקשה להארכת מועד הוגשה בשיהוי של כשישה וחצי חודשים, אין מנוס מקבלת הבקשה להארכת המועד לערער.

לאור הנימוקים שפורטו לעיל, החלטתי כאמור לקבל את הערעור.

על כן, אני מורה על ביטול גזרי הדין שניתנו בתיק העיקרי ביום 3.12.24 וביום 31.12.24, ועל השבת שלושת התיקים (התיק העיקרי ושני התיקים שצורפו אליו) לדיון בפני בית המשפט קמא מתחילתם.

אדגיש, כי למרות העומס הרב המוטל על בתי המשפט לתעבורה, יש לזכור כי מדובר בהליכים פליליים, שלפעמים אף מוטלים במסגרתם עונשי מאסר או עונשי פסילה ארוכים; כך שעל בית המשפט להקפיד היטב על סדרי הדין ועל רישום הפרוטוקול באופן שישקף זאת.

המזכירות תעביר העתק ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתן היום, כ"א חשוון תשפ"ו, 12 נובמבר 2025, בהעדר הצדדים.